

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1131/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714203074
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714203074.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci navrhovateľky B.J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. cesta XXXX/XX, XXX XX N., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47234466, proti odporcovi Consumer Finance Holding, a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35923130, zastúpenému Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Nám. sv. Egídia č. 93, 058 01 Poprad, v konaní o zaplatenie 671,12 € s prísl., o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/30/2014-42 zo dňa 06. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol, potvrdzuje.

Vo výroku, ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľku nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 445 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, mení tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte OSP) tak, že navrhovateľka je povinná nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 445 €, do 3 dní právoplatnosti rozsudku na účet advokátskej kancelárie Beňo & partners, s. r. o.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Žalobkyňa návrhom podaným 6.3.2014 žiadala zaviazat' žalovaného na zaplatenie 671,12 Eur s 8,25% úrokmi z omeškania ročne zo sumy 671,12 Eur od 28.2.2014 do zaplatenia a na náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že Zmluvou o úvere č. 2058303 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 16.10.2008 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobcovi zo strany žalovaného vo výške 1.327,76 Eur. Poukázala na ustanovenia § 39, § 41, § 52 ods.1 až ods.3, § 54 ods.1 a 2 Občianskeho zákonníka, na ustanovenia § 4 ods.2 a ods.3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Právny zástupca žalobkyne zdôraznil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem iného obsahovať aj konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Poukázal na ustanovenie, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Na základe uvedeného pre absenciu podstatných obligatórnych náležitostí v úverovej zmluve (ročnej percentuálnej miere nákladov), mal žalovaný nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny - pôžičky vo výške 1.327,76 Eur bez úrokov a bez poplatkov. Žalobkyňa uvedením do omylu zo strany žalovaného (predložením absolútne neplatnej zmluvy v časti úrokov a poplatku) uhradila na jeho účet sumu podľa zmluvy vo výške 1.998,88 Eur, čo je o 671,12 Eur viac než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 671,12

Eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Poukázal ďalej na ustanovenie § 451 a ustanovenie § 456 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa si uplatnila právo aj na zaplatenie úrokov z omeškania a na náhradu trov konania.

Právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení zo dňa 3.6.2014 uviedol, že v podanom návrhu žalobkyňa namieta jediný nedostatok Zmluvy o úvere č. 2058303, a to absenciu uvedenia údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov ako obligatórnej náležitosti úverovej zmluvy, čo má mať za následok, že poskytnutý úver má byť bez úrokov a bez poplatkov. Zaplatením úrokov a poplatkov žalobkyňou sa mal žalovaný bezdôvodne obohatiť vo výške 671,12 Eur.

Žalovaný vzniesol proti uplatnenému nároku námietku premlčania. Poukázal na ustanovenie § 107 ods.1 a § 107 ods.2 Občianskeho zákonníka. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v 2-ročnej subjektívne premlčacej lehote a 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote. Každá splátka, ktorú žalobkyňa žalovanému zaplatila, pozostáva z anuitného úroku, príslušnej časti istiny a poistenia, ak je dohodnuté. Poslednú splátku vo výške 869,81 Eur zaplatila žalobkyňa žalovanému dňa 21.5.2011. Návrh na začatie konania o vydanie bezdôvodného obohatenia podala žalobkyňa dňa 6.3.2014, čo znamená, že návrh bol podaný po uplynutí 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Pre úspešné uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné, aby boli zachované obe premlčacie lehoty, teda 2-ročná subjektívna premlčacia lehota, ako aj 3-ročná objektívna premlčacia lehota. Nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia zo všetkých ostatných splátok, ktoré žalobkyňa zaplatila žalovanému skôr ako poslednú, sú premlčané v objektívnej aj subjektívnej premlčacej lehote. Žalovaný má za to, že premlčanie nároku žalobkyne je dôvodom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu, ale aj napriek tomuto žalovaný podáva vyjadrenie k samotnej Zmluve o poskytnutí bezúčelovej pôžičky a jej obsahovým náležitostiam. Zmluva o poskytnutí bezúčelovej pôžičky obsahuje všetky podstatné obsahové náležitosti, ktoré jej ukladala právna úprava platná a účinná ku dňu jej uzavretia. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je uvedený v článku V. Zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky, a to vo výške 30,42%. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je uvedený aj v bode 3. C Formuláru o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň v článku 3. Podmienok k Zmluve o poskytnutí pôžičky je uvedená prehľadná tabuľka ročnej percentuálnej miery nákladov v závislosti od druhu poskytovanej pôžičky, výšky pôžičky a doby splácania úveru. Na základe tejto tabuľky si spotrebiteľ má možnosť porovnať a vybrať si pre neho najvhodnejšiu variantu poskytnutia pôžičky. Zmluva o pôžičke obsahuje všetky podstatné obsahové náležitosti, ktoré jej ukladala právna úprava platná a účinná ku dňu jej uzavretia. Zaplatením úrokov a poplatkov dohodnutých v zmluve sa teda žalovaný v žiadnom prípade na úkor žalobkyne neobohatil. V závere vyjadrenia opätovne zdôraznil, že ak by aj k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobkyne došlo, čo žalovaný jednoznačne odmieta, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia by bol v čase podania žaloby premlčaný. Preto žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že by chcel odstrániť nezrovnalosť, resp. chybu v návrhu na začatie konania, a chcel by aj špecifikovať dôvody, na základe ktorých žiada žalobkyňa vydať žalovanú sumu. Žalovanú sumu žiada vydať v prvom rade z toho dôvodu, že Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky nebola platne uzavretá, a to z toho dôvodu, že nebola dodržaná písomná forma. Táto zmluva neobsahuje podpis žalobkyne. Ďalším dôvodom, pre ktorú vzniká nárok na vydanie predmetného bezdôvodného obohatenia je ten, že Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia spôsobuje priamo zo zákona bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Absentujúcimi údajmi je adresa, kde možno uplatniť reklamáciu. Je to údaj vyžadovaný v § 4 ods.2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky uvádza, že sídlom spoločnosti Consumer Finance Holding je Hlavné námestie 12, Kežmarok, pričom vo Formulári o zmluvných podmienkach sa uvádza, že reklamáciu je možné uplatniť voči spoločnosti Consumer Finance Holding na adrese 29. augusta 3, Poprad. Tieto údaje sú odlišné a preto Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky neobsahuje údaj o mieste, kde možno uplatniť reklamáciu. Ďalším dôvodom alebo absentujúcim údajom sú podmienky upravujúce čerpanie poskytnutej pôžičky, čo je obligatórnym údajom podľa § 4 ods.2 písm. e). Absentuje tiež údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, podľa rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici vydaného v konaní pod sp.zn. 17Co/151/2012 sa vyžaduje, aby konečná splatnosť spotrebiteľského úveru bola určená konkrétnym dňom. V danom prípade je uvedená len konečná splatnosť 42 mesiacov, pričom nie je v zmluve uvedený ani deň príslušného mesiaca, v ktorom splátky majú byť splatné, čo je vlastne ďalší údaj, ktorý v predmetnej zmluve absentuje a ktorého uvedenie vyžaduje § 4 ods.2

písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V Zmluve o úvere alebo pôžičke absentujú taktiež celkové náklady spotrebiteľa, spojené so spotrebiteľským úverom. Tieto majú predstavovať odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver, pričom Zmluva o poskytnutí pôžičky obsahuje údaje len o výške poskytnutej pôžičky a o celkových platiach, ktoré prostredníctvom splátok dlžník na účet veriteľa poukáže. Poukázal na to, že každý z uvedených údajov musí byť uvedený konkrétne priamo v Zmluve o poskytnutí pôžičky, nestačí o uvedenie vo formulári zmluvných podmienok ani v žiadnych iných dokumentoch. K vznesenej námietke premlčania uviedol, že uplatnený nárok nie je premlčaný, a to ani v objektívnej ani subjektívnej premlčacej dobe. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu ako uvádza sám žalovaný, posledná splátka vo výške 869,81 Eur bola na účet žalovaného zaplatená 21.5.2011 a žaloba vo veci bola podaná 6.3.2014. Z toho jednoznačne vyplýva, že bola zachovaná 3-ročná objektívna premlčacia doba a keďže je Zmluva o poskytnutí pôžičky bezúročná a bezpoplatková, nebolo možné predchádzajúce splátky započítavať na úroky, ani iné poplatky. Bolo možné ich započítavať len na istinu.

Žalobkyňa B.J. vo svojej výpovedi uviedla, že súhlasí s tým, čo uviedol jej právny zástupca. Uviedla, že kvôli tej zmluve vtedy bola v Banskej Bystrici na nejakej pobočke. Dali jej tam podpísať nejakú listinu, kde bola uvedená suma a zmluva jej potom bola následne zaslaná poštou. Zmluva nebola ani podpísaná. Uviedla, že sa v práve nevyzná. Dozvedela sa od občianskeho združenia HOOS, čo je združenie na ochranu spotrebiteľov, že tá úverová zmluva nie je v súlade so zákonom. Následne sa potom obrátila na advokátsku kanceláriu JUDr. Rybára v Košiciach. Dala mu všetky podklady, ktoré som mala doma. Chce vedieť, či je ten úver bezúročný. Uviedla, že trvá na vrátení tých peňazí, ktoré ona na úver preplatila.

Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že žalovaný trvá na svojom písomnom vyjadrení podanom dňa 3.6.2014. Má za to, že najskôr je potrebné sa vysporiadať s námietkou premlčania uplatneného nároku. Žalovaný má za to, že nakoľko posledná splátka pôžičky bola zaplatená dňa 21.5.2011 a žaloba na súd bola podaná dňa 6.3.2014, v tomto prípade nebola zachovaná subjektívna premlčacia lehota a preto je nárok premlčaný. Každá iná splátka, ktorá bola zaplatená pred touto poslednou splátkou, je premlčaná v objektívnej 3-ročnej premlčacej lehote, ako aj v 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote. Viazť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby má nejaké informovanie spotrebiteľa o takomto právnom inštitúte je neprípustné, je to absolútne v rozpore s právnou istotou tak odporcu, ako aj akéhokoľvek iného poskytovateľa úverov a v konečnom dôsledku je to narušenie právnej istoty akéhokoľvek subjektu práva, nakoľko tvrdenie o tom, že niekto ma informoval o tom, že je možnosť vydať bezdôvodné obohatenie v nejakej lehote, je to absolútne nepreukázateľné kedy sa o tom mohla žalobkyňa dozvedieť. Uviedla, že nárok je premlčaný. Každá splátka, ktorú žalobkyňa zaplatila sa čiastočne počítala na istinu úveru, čiastočne na poplatky úveru a čiastočne na úroky. Každá splátka v sebe obsahovala aj splátku úveru. Tieto splátky je treba považovať za premlčané už od toho roku 2008, kedy bola zmluva uzavretá. Poukázala na to, že v žalobe je uvedený len jeden nedostatok zmluvy a to absencia uvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov. K nedostatkom, ktoré boli uvedené na pojednávaní uviedla, že podpis žalobkyne je uvedený v žiadosti o poskytnutie úveru, ktorú žalobkyňa podľa vlastných slov podpísala na pobočke žalovaného. Táto žiadosť je súčasťou Zmluvy o pôžičke. Absencia adresy, kde je možné uplatniť si reklamáciu je jasne uvedená vo formulári o zmluvných podmienkach ods.1 písm. c). Konečná splatnosť úveru je jednoznačne určená počtom mesačných splátok, čiže 42. Celkové náklady na poskytnutú pôžičku sú uvedené vo formulári o zmluvných podmienkach vo výške 22.118,- Sk. Ročná percentuálna miera nákladov je uvedená tak v zmluve, ako aj vo formulári o zmluvných podmienkach. Ak by aj súd mal za to, že tieto podmienky resp. že zmluva má nejaké nedostatky, ktoré by aj vytvárali jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť, jednoznačne v prvom rade je potrebné vysporiadať sa s námietkou premlčania. Má za to, že celý nárok žalobkyne je premlčaný. Žiadala žalobu zamietnuť a zaviazat žalobkyňu na náhradu trov konania.

Podľa § 451 ods.1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods.2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Z predloženej Zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky č. 2058303 zo dňa 16.10.2008 bolo zistené, že zmluva bola za spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok podpísaná nečitateľným podpisom. Na zmluve nie je podpis žalobkyne - klientky B. C.. Namiesto podpisu klienta je uvedené „Vid' žiadosť“.

Z prehľadu čerpania úveru a splátok úveru bolo zistené, že žalobkyňa celkovo zaplatila sumu 1.998,88 Eur, pričom podľa zmluvy jej bola schválená pôžička vo výške 1.327,76 Eur. Predtým v období od 5.11.2008 do 9.9.2010 zaplatila žalobkyňa 16 splátok po 49,09 Eur, čo je 785,44 Eur, jedenkrát sumu 196,36 Eur, jedenkrát sumu 108,18 Eur a jedenkrát sumu 39,09 Eur, čo je spolu 1.129,07 Eur.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Súd mal dokazovaním preukázané, že medzi účastníkmi konania nebola uzavretá Zmluva o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ani Zmluva o úvere podľa § 479 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, lebo predložená Zmluva o pôžičke č. 2058303 zo dňa 16.10.2008 nebola žalobkyňou podpísaná. Právna zástupkyňa žalovaného vo svojom vyjadrení uviedla, že žalobkyňa podpísala žiadosť o poskytnutie pôžičky. Namiesto podpisu žalobkyne je na Zmluve o pôžičke vytlačený výraz „Vid' žiadosť“. Žiadosť o poskytnutie pôžičky nie je Zmluvou o pôžičke. Žiadosť o poskytnutie pôžičky je len jednostranný právny úkon, ktorým záujemca o poskytnutie pôžičky požiadal o poskytnutie pôžičky. Zmluva o pôžičke je dvojstranný právny úkon, ktorý sa uzaviera medzi dvomi zmluvnými stranami. Z uvedeného vyplýva, že medzi účastníkmi konania nebola platne uzavretá Zmluva o pôžičke. Zmluva o pôžičke nebola uzavretá vôbec. Plnenie prijaté na základe neplatného alebo neexistujúceho právneho úkonu je plnením bez právneho dôvodu tak ako to má na mysli ustanovenie § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka sa predmet bezdôvodného obohatenia musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Žalobkyňa získala sumu 1.327,76 Eur, ku dňu 9.9.2010 splatila v splátkach 1.129,07 Eur. Po zaplatení sumy 869,81 Eur dňa 21.5.2011 bola zaplatená suma v celkovej výške 1.998,88 Eur, čo je o 671,12 Eur viac ako bol poskytnutý úver. Prijatím tejto sumy sa žalovaný obohatil o sumu 671,12 Eur. Objektívna 3-ročná premlčacia lehota na vrátenie sumy 671,12 Eur začala plynúť dňom zaplatenia tejto sumy žalovanému, k čomu došlo dňa 21.5.2011. Tým istým dňom začala plynúť aj 2-ročná subjektívna premlčacia lehota, lebo žalobkyňa už v čase poskytnutia pôžičky - prijatia požičanej sumy vedela a musela vedieť, že žiadnu zmluvu o pôžičke nepodpísala, čiže žiadna zmluva o pôžičke medzi účastníkmi konania nebola uzavretá. Preto zaplatením sumy v celkovej výške 1.998,88 Eur, čo je o 671,12 Eur viac ako bola požičaná suma, žalobkyňa vedela a musela vedieť, že túto sumu 671,12 Eur zaplatila žalovanému a vedela teda nielen výšku tejto sumy - bezdôvodného obohatenia, ale aj komu bezdôvodné obohatenie vzniklo.

Preto súd podaný návrh v plnom rozsahu zamietol, keď prihladol na vznesenú námietku premlčania právnym zástupcom žalovaného. Subjektívna 2-ročná premlčacia lehota uplynula dňom 21.5.2013. Žaloba bola podaná 6.3.2014.

Súd preto žalobu v plnom rozsahu zamietol a žalobkyňu, ktorá v konaní úspech nemala, zaviazal na náhradu trov konania. Žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods.1 O.s.p.

Žalovanému vznikli trovy konania tým, že bol v konaní zastúpený advokátom. Vyúčtovaná a priznaná odmena vo výške 445 Eur predstavuje odmenu za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 27.5.2014, vyjadrenie k veci zo dňa 3.6.2014 a účasť na pojednávaní dňa 6.6.2014 po

51,45 Eur, 3 x režijný paušál po 8,04 Eur, čo je všetko spolu 178,47 Eur. Náhrada cestovného za cestu uskutočnenú z Popradu do Zvolena a späť dňa 6.6.2014 osobným motorovým vozidlom BMW X3 za 284 najazdených km pri základnej sadzbe 0,183 Eurá za 1 km, priemernej spotrebe pohonných hmôt podľa technického preukazu 8,6 l na 100 km a cene pohonných hmôt 1,359 Eur za 1 liter, predstavuje sumu 85,16 Eur. Náhrada za stratu času za cestu z Popradu do Zvolena a späť za 8 aj začatých pol hodín po 13,40 Eur je 107,20 Eur. Daň z pridanej hodnoty vo výške 20% zo základu tejto dane vo výške 370,83 Eur predstavuje 74,17 Eur. Odmena advokáta s režijnými paušálmi vo výške 178,47 Eur spolu s náhradou cestovného 85,16 Eur, náhradou za stratu času 107,20 Eur a 20% DPH vo výške 74,17 Eur, je spolu 445 Eur. Trovy právneho zastúpenia boli vyúčtované a vyčíslené a aj priznané v súlade s ustanoveniami § 10 ods.1, § 14 ods.1, § 16 ods.3, § 17 a § 18 ods.3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov“.

Proti predmetnému rozsudku Okresného súdu sa navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolala a v odvolaní uviedla, že podáva v zákonnej lehote v celom rozsahu proti rozsudku okresného súdu odvolanie a to podľa § 205 ods. 2 písm. b) OSP, podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP a podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) OSP.

Navrhovateľka v odvolaní ďalej uviedla, že súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky napriek tomu, že mal dokazovaním preukázané, že medzi účastníkmi nebola uzavretá Zmluva o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka a ani Zmluva o úvere podľa § 479 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom konštatoval, že predložená Zmluva o pôžičke č. 2058303 zo dňa 16. 10. 2008 nebola navrhovateľkou podpísaná. Zamietnutie návrhu konajúci súd, vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu, odôvodnil premlčaním nároku uplatneného navrhovateľkou, pričom k premlčaniu uplatneného nároku malo podľa názoru okresného súdu dôjsť v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. Uvedené závery okresného súdu sú podľa názoru navrhovateľky absolútne nesprávne a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Navrhovateľka v odvolaní uviedla, že pri svojej výpovedi na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 06. 06. 2014 uviedla, že o možnosti vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela približne v septembri 2013 a vzhľadom na to, že odporca ničím nepreukázal, že by sa navrhovateľka o bezdôvodnom obohatení dozvedela skôr, je uvedený termín podľa navrhovateľky určujúci pre plynutie subjektívnej premlčacej doby. Žiadny iný dôkaz, skutočnosť a ani tvrdenie odporcu nepreukazuje, že by sa navrhovateľka o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela skôr. Záver súdu prvého stupňa o tom, že nepodpísaním zmluvy o pôžičke navrhovateľka musela nadobudnúť vedomosť o tom, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy, nemožno podľa navrhovateľky považovať za správny, pričom nemá žiadny právny základ. V uvedenej súvislosti navrhovateľka v odvolaní uviedla, že je nevyhnutné poukázať na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nie len predpokladaná vedomosť. Skutočná vedomosť podľa navrhovateľky prichádza do úvahy vtedy, keď sa navrhovateľka dozvedela také skutočnosti, ktoré jej umožnili uplatniť si právo podaním žaloby na súde. Ak súd vychádzal z logickej premisy, podľa ktorej nepodpísanie zmluvy o pôžičke malo navrhovateľke jednoznačne evokovať jej neplatné uzavretie, tak je podľa navrhovateľky potrebné poukázať na logickejšiu konštrukciu, podľa ktorej v prípade ak by navrhovateľka od počiatku vedela o neplatnosti Zmluvy o pôžičke č. 2058303 zo dňa 16. 10. 2008, tak by na účet odporcu nepoukázala sumu vyššiu ako bola istina pôžičky. Práve naopak, nakoľko bola navrhovateľka presvedčená o platnosti zmluvy o pôžičke a mala za to, že je povinná uvedený dlh zaplatiť a taktiež za to, že na jeho úhradu má odporca nárok, vzala si za účelom zabránenia vzniku vysokých sankcií z omeškania ďalšiu pôžičku, ktorou uhradila svoj záväzok voči odporcovi.

V uvedenej súvislosti poukázala navrhovateľka v odvolaní na to, že nemá právnické vzdelania a preto nie je možné od nej spravodlivo očakávať, že bude vedieť posúdiť platnosť resp. neplatnosť tak formulovanej zmluvy o pôžičke, ako bola v predmetnom prípade, navyše ak v danej otázke (platnosti resp. neplatnosti obdobnej zmluvy) nie je konštantná rozhodovacia činnosť ani na strane všeobecných súdov SR. Podľa názoru okresného súdu sa navrhovateľka mala dozvedieť o skutočnosti, že došlo k bezdôvodnému obohateniu dňa 21. 05. 2011, kedy zaplatila na účet odporcu poslednú splátku vo výške 869,91 €. Podľa navrhovateľky je absurdné a absolútne nelogické, aby navrhovateľka prostredníctvom ďalšej pôžičky vyplatila dlh, o ktorom by vedela, že neexistuje a že zaplatením danej sumy vznikne na strane odporcu bezdôvodné obohatenie na jej úkor. Navrhovateľka sa o bezdôvodnom obohatení preukázateľne dozvedela až v septembri roku 2013, tak ako je to uviedla vo výpovedi na pojednávaní konanom na okresnom súde, z čoho jasne podľa navrhovateľky vyplýva, že návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia bol podaný v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, pričom skorší dátum zistenia

existencie bezdôvodného obohatenia na strane odporcu navrhovateľkou nebol v konaní preukázaný. V uvedenej súvislosti poukázala navrhovateľka v odvolaní na uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 27. 03. 2007 sp. zn. 33Odo/306/2005, z obsahu odôvodnenia ktorého odcitovala nasledovný text: „pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie neoprávnene získaného majetkového prospechu (teraz bezdôvodného obohatenia - poz. autora) sa vyžaduje skutočná, a nie len predkladaná vedomosť oprávneného o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa o tom môže dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Obdobný záver zaujal Najvyšší súd Českej republiky napr. v rozsudkoch z 31. augusta 2000, sp. zn. 25 Cdo 2581/98 a z 27. marca 2003, sp. zn. 33 Odo 766/2002, ako aj v rozsudku z 25. apríla 2001, sp. zn. 33 Cdo 3003/99. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je teda rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Inak povedané, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nie len predpokladaná vedomosť oprávneného. K tomu dochádza vtedy, keď oprávnený zistí také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť jeho práva žalobu na súde“.

Navrhovateľka v súvislosti s počiatkom plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby poukázala v odvolaní aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5Cdo 121/2009 zo dňa 23. 02. 2011 a na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 413/2013-9. Uviedla, že poukazuje na svoje predchádzajúce písomné ako aj ústne vyjadrenia a navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania vo výške 59,49 €.

V podaní zo dňa 07. 08. 2014 sa k obsahu odvolania navrhovateľky prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril odporca a vo vyjadrení uviedol, že navrhovateľka v odvolaní uvádza, že odvolanie podáva z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b) OSP, teda že konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, vôbec však neuvádza akú inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, malo konanie vedené pred súdom prvého stupňa. Podľa názoru navrhovateľky Zmluva o poskytnutí pôžičky č. 2058303 zo dňa 16. 10. 2008 bola medzi navrhovateľkou a odporcom riadne uzavretá a obsahovala všetky podstatné obsahové náležitosti, ktoré jej ukladala zákonná právna úprava platná a účinná v čase jej uzavretia. Žiadosť o poskytnutie pôžičky bola súčasťou formulárovej zmluvy o poskytnutí pôžičky a jej podpisom navrhovateľka prejavila záujem o poskytnutie pôžičky odporcom. Záujem navrhovateľky o poskytnutie pôžičky odporcom preukazuje aj skutočnosť, že navrhovateľka žiadnym spôsobom neprotestovala proti poskytnutiu finančných prostriedkov, tieto od odporcu prijala. Zmluva obsahovala všetky náležitosti, ktorých absenciu namietala navrhovateľka v žalobe, aj ktoré následne doplnila na nariadenom pojednávaní. Na základe uvedeného má odporca za to, že k vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho strane na úkor navrhovateľky vôbec nedošlo. V danej veci bolo podľa odporcu potrebné, pred samotným posudzovaním zmluvy o poskytnutí pôžičky vysporiadať sa najprv s odporcom vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku. Každá splátka úveru obsahuje v sebe splátku istiny, splátku úroku a splátku poistenia úveru. Na základe uvedeného, ak by zo strany odporcu aj k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľky došlo, dochádzalo by k nemu už zaplatením prvej splátky úveru a to vo výške časti splátky počítanej na úroky. Prvú splátku úveru zaplatila navrhovateľka dňa 20. 11. 2008. Nárok navrhovateľky na vydanie prvej časti bezdôvodného obohatenia bol teda premlčaný dňa 20. 11. 2010. Poslednú splátku úveru zaplatila navrhovateľka dňa 21. 05. 2011. Nárok navrhovateľky na vydanie poslednej časti bezdôvodného obohatenia by bol teda premlčaný dňa 21. 05. 2013.

Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia podala navrhovateľka dňa 06. 03. 2014, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej doby na vydanie poslednej časti, bezdôvodného obohatenia. Prvostupňový súd podľa odporcu vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že nárok navrhovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný a vydal vo veci vecne správny rozsudok.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní namieta, že subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bola v čase podania žaloby zachovaná, s týmto tvrdením navrhovateľky odporca nesúhlasí. Navrhovateľka v odvolaní, tak ako aj na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 06. 06. 2014 uviedla, že o tom, že sa odporca na jej úkor bezdôvodne

obohatila, sa dozvedela približne „v máji 2013“ (poznámka odvolacieho súdu: z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka uvádzala v uvedenej súvislosti september 2013), kedy jej toto bolo povedené v kancelárii občianskeho združenia HOOS. Viazť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na obdobie mesiaca „máj 2013“ je preto, podľa názoru odporcu, neprípustné, nakoľko tento termín je absolútne neurčitý (mesiac máj má 31 dní, je teda 31 možností, kedy mala subjektívna premlčacia doba podľa navrhovateľky začať plynúť, pričom navrhovateľka sama nevie, kedy občianske združenie navštívila). Viazť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na údajné informovanie sa o existencii inštitútu bezdôvodného obohatenia je taktiež absolútne neprípustné. Navrhovateľka sama v odvolaní uvádza, že pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie

skutkového stavu. Navrhovateľka mala na posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia všetky informácie už odo dňa uzavretia zmluvy, resp. odo dňa zaplatenia jednotlivých splátok úveru. V žiadnom prípade nie je tou skutkovou okolnosťou, od ktorej sa odvíja plynutie subjektívnej premlčacej doby informovanie sa navrhovateľky o existencii právneho inštitútu bezdôvodného obohatenia v kancelárii občianskeho združenia HOOS. Osvojenie si tvrdenia navrhovateľky o okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, by bolo podľa odporcu absolútne v rozpore so základným účelom inštitútu bezdôvodného obohatenia a narušalo by právnu istotu odporcu a akéhokoľvek iného poskytovateľa úveru, ako aj akéhokoľvek iného subjektu práva. Aplikovaním spôsobu určenia začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorý prezentuje navrhovateľka, by vo všeobecnosti mohol akýkoľvek subjekt práva tvrdiť, že o tomto inštitúte sa dozvedel v takom čase, aby nebolo možné uplynutie subjektívnej premlčacej doby namietať.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky zdôraznil, že aj v prípade spotrebiteľských právnych vzťahov je potrebné aplikovať základné princípy občianskeho práva, akým plynutie času, resp. lehôt je. Navrhovateľka mala všetky relevantné informácie na posúdenie jej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia už odo dňa uzavretia zmluvy, resp. odo dňa zaplatenia jednotlivých splátok úveru. Uplynutím subjektívnej premlčacej doby dňa 21. 05. 2013 zanikol podľa odporcu nárok navrhovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia.

V závere vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľky odporca uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd odvolaním rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania v celkovej sume 71,38 € s DPH.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľky podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol, ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil; vo výroku ktorým okresný súd zaviazal navrhovateľku nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 445 €, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa ust. § 220 OSP zmenil, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nebola platne uzavretá zmluva o pôžičke, resp. že zmluva o pôžičke nebola uzavretá vôbec. V nadväznosti na to okresný súd konštatoval, že plnenie prijaté na základe neplatného alebo neexistujúceho právneho úkonu je plnením bez právneho dôvodu, tak ako to má na mysli ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto podľa § 456 Občianskeho zákonníka sa predmet bezdôvodného obohatenia musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Navrhovateľke boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1 327,76 €. Ku dňu 09. 09. 2010 splatila v splátkach 1 129,07 €; po zaplatení sumy 869,81 € dňa 21. 05. 2011 bola zo strany navrhovateľky zaplatená suma v celkovej výške 1 998,88 €, čo je o 671,12 € viac ako je suma poskytnutého úveru. Prijatím sumy 671,12 € sa teda odporca bezdôvodne obohatil o sumu 671,12 €. Zároveň však okresný súd posudzoval vznesenú námietku premlčania, pričom konštatoval, že objektívna trojročná premlčacia doba na vrátenie sumy 671,12 € začala plynúť dňom zaplatenia tejto sumy odporcovi, k čomu došlo 21. 05. 2011. Tým istým dňom začala podľa okresného súdu plynúť aj dvojročná subjektívna premlčacia doba, lebo navrhovateľka už v čase poskytnutia pôžičky - prijatia požičanej sumy vedela a musela vedieť, že žiadnu zmluvu o pôžičke nepodpísala, čiže žiadna zmluva o pôžičke medzi účastníkmi konania nebola uzavretá. S uvedeným záverom okresného súdu o plynutí subjektívnej premlčacej doby sa navrhovateľka nestotožnila a v odvolaní okresnému súdu vytkla, že nesprávne právne posúdil začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

Po preskúmaní veci z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky odvolací súd ďalej uvádza, že v zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začiatok jej plynutia je významný (primárny) subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek: a) kedy sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť (nestačí možnosť takejto vedomosti) o vzniknutom bezdôvodnom obohatení, ktorú musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, (teda navrhovateľka nie odporca) b) kedy sa oprávnený dozvie o tom, kto na jeho úkor získal bezdôvodné obohatenie

V prípade absolútne neplatného právneho úkonu bezdôvodné obohatenie získané z tohto úkonu vzniká od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne teda plynúť už od vzniku takéhoto právneho úkonu. Podľa komentára k Občianskemu zákonníku autora JUDr. Jaromíra Svobodu a kolektív, vydaného vydavateľstvom Eurounion spol. s r. o. v roku 2005, „subjektívna premlčacia doba začne plynúť odvtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bezdôvodné obohatenie bolo získané a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený zvyčajne dozvie už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu, avšak môže sa o nich dozvedieť až neskôr, napr. keď konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na príslušný právny úkon neschopným (§ 38 ods. 2)“.

V danom prípade okresný súd teda správne ustálil, že ak bola žaloba podaná dňa 06. 03. 2014, tak bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd nepochybil, tak ako mu vytkla v odvolaní navrhovateľka a rozhodnutie okresného súdu, ktorým okresný súd žalobu zamietol, je vecne správne.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, odvolací súd vzhľadom na skutočnosti, za ktorých došlo ku vzniku bezdôvodného obohatenia, ale najmä vzhľadom na to, že sa jedná o tzv. drobný spor (§ 200ea ods. 1 OSP) a teda trovy konania vo výške 445 € sú neprimerané vo vzťahu k výške uplatnenej pohľadávky, aplikoval na rozhodnutie o trovách konania ust. § 150 ods. 2 OSP, čo znamená, že rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania podľa ust. § 220 OSP zmenil tak, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v nadväznosti na ust. § 142 ods. 2 OSP pri súčasnej aplikácii ust. § 150 OSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudok odvolanie nie je prípustné.